vos de pigno. ¶Ego verò in materia de qua loquimur, propter magnam vicinitatem, quam habent isti contractus censuales cum mutuo, & quia propter eos charitas christiana exulat, in censibus qui de nouo constituuntur adhærerem illi opinioni, quòd dicta duo prædicta, paruitas scilicet pretij & pactum de reuendendo sufficiat. cum hæc opinio habeat pro se gloss. autoritatem & valentissimos doctores. & quia pro ea satis facit text. dict. capitul. ad nostram. nam potest dici quòd papa ibi non iudicat contractum vsurarium ex appositione pacti, quòd à septennio vsq; ad nouennium posit reemere, potest enim venditio fieri ad certum tempus. l. 2. C. de pactis inter empto. & vendito. & quod ex hoc non debeat iudicari contractus vsurarius, tenet Bald. in capitu. 1. versicu. quæro de quibusdam. de feud. dat. in vicem. l. commisso. non ergo propter hoc pactum potest dici, quòd fundetur dispositio. d. c. ad nostram. sed ex paruitate pretij cum pacto de reuendendo, siue purè, siue ad certum tempus. & quod ibi ponit papa de septennio ad nouennium, fuit contingentia casus. Ratio fundamentalis est, quia non præsumitur animus vendendi ex paruitate pretij, cum pacto de reuendendo. & ideo fortè. l. regni. 1. titu. 2. lib. 8. ordina. rega. quæ iudicat contractum vsurarium ex pacto de reuendendo cum dicto pacto, quòd vsque ad certum tempus non possit redimi, debet intelligi data paruitate pretij: nam si pretium esset iustum ex hoc pacto, non posset contractus iudicari vsurarius, prout & dicit Bar. Cepol. in dicto suo tractatu in decima præsumptione & satis probatur in dicto capitu. ad nostram. & credendum est promulgatorem illius. l. regni in hoc habuisse respectum ad dispositionem iuris canonici: & quia contra ius canonicum seu in casu in quo deficeret iuris canonici dispositio, non valeret statutum laicorum, per quod ex certis coniecturis contractus præsumeretur vsurarius, vt testatur Frederi. de Senis consilio. 96. incipit. apparet quædam lex. & sequitur Abb. in capitu. cum contingat. de iure iuran. Felinus in capit. ecclesia sanctæ Mariæ colum. 22. de constitu. ¶Sed quod dicetur iustum pretium, vt perpendatur in his contractibus paruitas pretij? Abb. notabiliter in dicto capitulo. ad nostram. dicit quòd non sufficeret quælibet iniustitia pretij: sed oporteret q̃ pretium sit valde tenue, respectu valoris rei: quia propter pactum de reuendendo, res minus valet argumen. l. fundi partem. ff. de contrahenda emptione. & voluit hoc etiam Socinus, qui alleg. Abb. in. d. consilio. 248. in fi. qui & pro hoc allegat in argumen. notata per Barto. in. l. 1. §. si hæres. ff. ad Trebellia. & in. l. pretia rerum. ff. ad legem falcidiam. & hoc docet experientia, cum propter tale pactum communiter res vendatur minori pretio, quam venderetur, vbi non interuenit tale pactum. & bonum est sumere argumentum ab experientia, vt in clementi. dispendiosam de iudi. capi. multis. 40. distinctio. c. quam sit. de electio. libr. 6. opinionem tamen contrariam quòd nihil diminui debeat de vero & communi pretio, ratione dicti pacti, tenet Barto. Cepol. in. d. suo tractatu. tertia præsumptione ad fin. & Guido papæ, qui & loquitur in terminis istarum annuarum pensionum in suo opusculo de vsuris. fol. 3. colum. 1. versi. sed iuxta hoc quæro. & in decisione parlamenti delphynalis. quæstione. 516. vbi tenet expresse quòd si non interuenit iustum pretium, secundum communem valorem rei, tunc interueniente pacto de reuendendo, contractus præsumitur fœneratitius. alleg. gloss. in. d. c. conquestus. & dicit quòd ita semper vidit seruari, mihi verò placet prior opinio quia negari nõ potest ratione talis pacti rem minus valere, emptoremq; ratione talis pacti, non ita plenum ius habere acsi tale pactum non interuenisset, & quia pecuniam suam posset in prædia & alia sibi vtiliora conuertere, quæ sibi & hæredibus prodesset. & cum emit sub hoc pacto, videtur in suspenso suam habere pecuniam, cum quotidie speret talium reddituum redemptionem, & hoc videtur approbatum ex dicta. l. regia de madrid. quæ istos census in pane & vino &c. constitutos taxat ad rationem. 14. millium pro miliario. & forte posset dici quòd saltim quarta pars vel parum vltra pretij veri & communis, si cessaret tale pactum posit minui ratione talis pacti & si vltra minueretur dicatur paruum pretium, hoc videtur suaderi ex dispositione dictæ. l. regni iuncto. §. quia verò leonis. in aut. de non alie. collatione secunda. & gloss. in autenti. perpetua. C. de sacro sanctis ecclesijs. & gloss. in. d. §. quia verò leonis. super verbo faciendam. & gloss. iuncto text. in. l. circa. ff. ad legem falcidiam. & etiam ex gloss. in. §. hoc ius porrectum. 10. quæstione. 2. super parte distractę. & cum videamus vnum miliarium perpetuum seu redditus perpetui communiter valere ad rationem triginta millium morapetinorum & vltra satis erit quòd ratione dicti pacti minuatur quarta pars & sic dentur viginti & duo miliaria cum dimidio ad minus. pro quolibet miliario & si imponatur cum pacto de reuendendo & cum pretia varientur ex tempore non stetur taxationi dictæ. l. de madrid. sed vt communiter redditus perpetui valeant consideretur, & maxime in istis regnis vbi rariora sunt commercia & minora lucra quæstuaria & non solent homines tam assidue & late negotiari prout solent in italia & gallia. ¶Possent etiam addi aliæ limitationes, quæ colliguntur ex notatis per Abb. in dicto capitu. ad nostram in fine & per Ioan. Andre. post Hosti. ibidem & ex illis præsumptionibus à Cepol. traditis in dicto suo tractatu de simulatione contractus. Hæc tamen tanquam principiliora tetigisse sufficiat, consulo tamen cum Innocen. & aliis grauibus docto. abstinendum esse, prout semper abstinui, ab huiusmodi contractibus: quia vt dixi supra, propter eos christiana charitas exulat in hac materia scripsit charissimus filius meus licenciatus didacus piçarro quendam tractatum qui habetur in stampa qui vt vir timoratę conscientię cupiens salutem fidelium quantum potuit restrinxit istum contractum. poteritis videre si placeat. ego quæ dixi sentio in ista materia correctioni melius sentientis me submittens.

su vida [a] de aquel que la rescibe, o de sus herederos [b] o segund se auie-

a ¶*Para en toda su vida.* idem si ad certum tempus veluti ad decennium vide Bald. in. l. 1. in princip. ff. si ager vectiga. vbi vide per eum quid si non adiiciatur quantitas temporis: sed dicatur concedo in emphyteosim ad tempus & per Iaso. in. l. 2. versicu. 7. quæro. C. de iure emphy.

b ¶*O de sus herederos.* Et cum simpliciter dictum est de hæredibus, veniunt omnes hæredes in infinitum. l. in annalibus. C. de lega. & l. fin. eod. titu. l. hæredes &. l. sciendum. ff. de verborum significatio. quia de natura emphyteosis est, quòd sit perpetua, vt notat Barto. in lege prima. in princip. ff. si ager vectig. & in. l. 2. columna. 2. C. de iure emphyteo. Angel. in. l. qui luminibus. ff. de seruitu. vrb. prædio. limita tamen, & intellige: nisi sit emphyteosis, quæ non consueuit concedi, nisi in primum hæredem: quia tunc nomen hæredis indefinitè prolatum restringitur ad primum hæredem tantum, & si consueuit concedi in secundum hæredem, restringitur ad secundum. & sic deinceps secundum Bald. per tex. ibi in. l. antiquitas. C. de vsufructu. Limita etiam & intellige, nisi emphyteosis concedatur ab ecclesia alicui & suis hæredibus: nam tunc non intelligitur de omnibus hæredibus: sed tantum de descendentibus neque talis concessio comprehendet hæredes extraneos, vt est text. in autẽ. de non alienan. §. emphyteosim colla. secunda. tenet gloss. & Barto. in. l. etiam. ff. soluto matrimonio. Ioan. Andre. in additio. ad Specul. in titu. de locato. §. nunc aliqua versicu. 113. & ista est communis opinio vt adducit latè decius in capitu. in præsentia. 14. colum. de probatio. dicens quod ista opinio debet prævalere in iudicando & consulendo. & ibi respondet ad motiua Abb. in. d. capitu. in præsentia. colum. 9. qui tenuit contrariam opinionem. super quo puncto tu cogita: nam cùm emphyteosis ecclesiæ possit hodie dari in perpetuum, tam ex dispositione. §. licentiam. in autenti. de alie. & emphyteo. colla. 9. quam ex. l. 3. titu. 14. partita. prima videtur, quòd id quod habetur. §. emphyteosim. in auten. de non alienan. collatio. secunda. quæ astringit ad tertiam generationem & qualitatem hæredum, hodie non habeat locum præsertim cum per. l. partitæ. non reperiatur approbatus. d. §. emphyteosim. neque etiam per ius canonicum, & fortè videretur distinguendum, quòd aut in concessione dicitur simpliciter, quod concedit simpliciter ecclesia in emphyteosim alicui pro se, & hæredibus: non adiiciens perpetuò, & tunc procedit opinio communis: aut fuit adiectum hoc verbum (perpetuò) & tunc comprehendantur quicunque hæredes descendentes vel extranei. & cum ita mihi videretur tandẽ reperi istam fuisse sententiam Bald. in additio. ad Specula. titul. de locato. & in autentica. si quas ruinas. C. de sacro sanctis eccles. colum. prima. & in aliis locis relatis per Alexand. in. l. etiam. ff. soluto matrimo. cum refert quartam principalem opinionem vbi refert Angel. & alios istam opinio. reprobantes. ¶Sed mihi satis placet: quia per eam istæ opiniones reducuntur ad concordiam, & idem videtur dicendum si concessio fieret in quibuscunque hæredibus. & an tunc etiam comprehendantur legatarij, cum legatarius in relegata quodammodo hæres sit. per. l. id tempus. §. primo. ff. de vsucapio. vide per Iaso. in dicta lege secunda quæstio. 14. vbi refert quam plures tenentes quòd sic. Licet expresse non loquantur in concessione ecclesiæ. limita etiam & intellige dictam communem opinio. in emphyteosi solita concedi: nam secus esset in ea, quæ fer-

© 2010 Real Academia de Jurisprudencia y Legislación